

Sygn. akt VI RC 742/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Wydział VI Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Magdalena Guzek-Jastrząb

Protokolant sekr.sądowy Błażej Jurkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2017 roku w Bydgoszczy

na rozprawie sprawy z powództwa J. T.

przeciwko R. T. (1)

o podwyższenie alimentów

1. oddała powództwo,
2. ustala, że koszty postępowania znoszą się wzajemnie.

UZASADNIENIE

Powódka J. T. w dniu 27 października 2016 roku wystąpiła z powództwem przeciwko R. T. (1), domagając się podwyższenia alimentów z kwoty 400 zł. do kwoty 1.000 zł. miesięcznie.

W uzasadnieniu żądania powódka wskazała, iż od ostatniego rozstrzygnięcia nastąpiła istotna zmiana w zakresie jej usprawiedliwionych potrzeb, problemów zdrowotnych-cukrzyca, a w związku z tym wysokości utrzymania. Zmianie uległa także jej sytuacja materialna z uwagi na orzeczenie niepełnosprawności. Powódka podniosła również, iż poprawiła się sytuacja materialna pozwanego, gdyż osiąga on wynagrodzenie z umowy o pracę, prowadzi działalność gospodarczą, a jego żona zakłada (...).

W odpowiedzi na pozew pozwany R. T. (1) wniósł o oddalenie powództwa, wskazując, że jego sytuacja finansowa od ostatniego rozstrzygnięcia nie uległa zmianie i jego wynagrodzenie jest na tym samym poziomie, tj. ok. 3.000 zł. miesięcznie. Podał, że pozostaje obecnie w związku małżeńskim i jego żona z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie uzyskuje dochodu. Pozwany w związku z kosztami leczenia in vitro zaciągnął pożyczkę w kwocie 20.000 zł. z miesięczną ratą 1.025 zł. Swoje miesięczne wydatki określił na kwotę 2.900 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony pozostawały w związku małżeńskim, który został rozwiązany przez rozwód z winy pozwanego. Małżeństwo trwało około 2,5 roku.

Na mocy ugody zawartej przed tutejszym Sądem w dniu 11 czerwca 2003 roku w sprawie o sygn. akt VI RC 585/02 pozwany R. T. (1) zobowiązał się do lożenia na rzecz powódki J. T. alimentów w wysokości 400 zł miesięcznie.

(dowód: ugoda k. 112v akt VI RC 585/02)

W 2003 roku powódka J. T. leczyła się na cukrzycę. Do 8 marca 2003 roku była zatrudniona w (...) za wynagrodzeniem 1.050 zł netto miesięcznie. Umowa została rozwiązana za wypowiedzeniem pracodawcy. Była zatrudniona na czas określony od dnia 01 września 2002 r. do dnia 30 czerwca 2003 r. jako (...).

Pozwany R. T. (1) w 2003 roku zatrudniony był jako szklarz w (...) w B. za wynagrodzeniem około 1.400-1.700 zł netto miesięcznie. Pozostawał w związku małżeńskim z A. T., która pracowała na 1/4 etatu za wynagrodzeniem 154,45 zł. miesięcznie.

(dowód: orzeczenie lekarskie k. 7-7v akt VI RC 585/02-; zaświadczenia k. 12-18 akta VI RC 585/02, k. 30-41 akta VI RC 585/02, zawiadomienie k. 19-21; potwierdzenie wpłaty k. 23; zaświadczenie k. 65 akt VI RC 585/02, pit k. 81-84; 86-99 akt VI RC 585/02, świadectwo pracy k. 104-104v akta VI RC 585/02)

Orzeczeniem z dnia 6 listopada 2013 roku powódka J. T. została zaliczona do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do dnia 30 listopada 2017 roku. Z kolei orzeczeniem z dnia 21 października 2016 roku została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy do dnia 31 października 2019 roku. Na cukrzycę choruje od 14 roku życia. Od 6 lat występują powikłania - ma stopę cukrzycową. Powinna chodzić o kulach, ale ich nie używa. Wymaga zakupu opatrunków, bandaży, insuliny. Powódka regularnie korzysta z usług fryzjera, kosmetyczki i podologa.

W okresie od 10 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku J. T. zatrudniona była na umowę o pracę na czas określony w Zakładzie (...) na stanowisku sprzedawcy w wymiarze pełnego etatu i w okresie od lipca do września 2016 r. otrzymywała wynagrodzenie w średniej kwocie 1576,28 zł. brutto miesięcznie. Jej zatrudnienie ustało 03 kwietnia 2017 r., ale z tą datą powódka podjęła nową pracę w pełnym wymiarze czasu pracy i z takim samym wynagrodzeniem - najniższa krajowa.

Obecnie powódka pobiera także rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w wysokości ok. 700 zł miesięcznie.

Trzy lata temu powódka J. T. zakupiła samochód za kwotę 8.000 zł., który nadal posiada. Miała też quada w celach rekreacyjnych, którego sprzedała za 2.000 zł. w 2015 roku.

Powódka mieszka z ojcem i prowadzi z nim wspólne gospodarstwo domowe. Mieszkanie jest własnością powódki. Matka zmarła w dniu 27 marca 2017 roku. Dochód jej ojca wynosi 1.400 zł miesięcznie. Koszty mieszkaniowe wynoszą: czynsz 450 zł, prąd ok. 70 zł miesięcznie, gaz ok. 40 zł miesięcznie, telewizja 30 zł miesięcznie. Za telefon płaci 30 zł miesięcznie. Spłaca ratę za lodówkę w wysokości 178 zł miesięcznie.

J. T. jest w związku z S. J.. Nie mieszkają wspólnie, jednak S. J. często przebywa u powódki. Zostaje też na noc.

(dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 8, k. 83, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 9, k. 81; karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 10-26; sprawozdanie k. 54-69; zeznania powódki J. T. k. 71-72, k. 141v-142v; zeznania pozwanego R. T. (1) k. 72-72v, k. 142v-143; faktury k. 107-121; zeznania świadka I. C. k. 122v; zeznania świadka Ł. F. k. 122v-123; zeznania świadka A. S. (1) k. 123-123v; zeznania świadka S. J. k. 123v-124; odpis skrócony aktu zgonu k. 133; zeznania świadka A. S. (2).141-141v)

Pozwany R. T. (1) jest zatrudniony na umowę o pracę. Jego średni miesięczny dochód za okres od lipca do grudnia 2016 roku wyniósł 4.088 zł. netto miesięcznie. Wynagrodzenie jest zależne od ilości nadgodzin. Innego dochodu nie ma. Żona pozwanego A. T. prowadzi działalność gospodarczą, jednak od maja do grudnia 2016 roku nie osiągnęła żadnego dochodu.

Pozwany jest prezesem w (...), jednak z tego tytułu nie osiąga żadnego dochodu. Karta roczna kosztuje 60 zł.

Pozwany posiada samochód marki H., rocznik 2005, który nabył 2 lata temu za kwotę 10.000 zł. Trzy lata temu sprzedał motor za kwotę 600 zł.

Pozwany mieszka wraz z żoną w wynajętym mieszkaniu. Koszty mieszkaniowe wynoszą: czynsz 695 zł, woda ok. 43 zł miesięcznie, telewizja, telefon i Internet 358 zł miesięcznie, prąd ok. 170 zł miesięcznie.

Pozwany leczy się na kręgosłup. Wizyta lekarska kosztuje 80 zł. Korzysta z masaży a które płaci ok. 100 zł miesięcznie. Małżonkowie starają się o dziecko. W związku z leczeniem zaciągnęli pożyczkę w kwocie 20.000 zł, z ratą 1025 zł miesięcznie.

Pozwany w 2011 roku spędził wakacje w Egipcie.

(dowód: faktura k. 35, k. 38; potwierdzenie płatności k. 36, k. 37; oświadczenie k. 42; zaświadczenie k. 43, k. 44, k. 52, k. 53, k; wydruk z konta bankowego k. 45; zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 46-51; zeznania pozwanego R. T. (1) k. 72-72v, k. 142v-143; wydruki z Internetu k. 102-103v; zeznania świadka I. C. k. 122v; zeznania świadka Ł. F. k. 122v-123; zeznania świadka A. S. (1) k. 123-123v).

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania stron - powódki J. T. i pozwanego R. T. (2) oraz zeznań świadków: I. C., Ł. F., A. S. (1), S. J. i A. S. (2), poparte stosownymi dowodami z dokumentów. Przeprowadzone w sprawie dowody z zeznań stron Sąd uznał za wiarygodne w części w której zostały poparte stosownymi dokumentami i są zbieżne, tj. co do ich sytuacji majątkowej, życiowej i zdrowotnej.

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania przesłuchanych w toku postępowania dowodowego świadków, którzy wskazali na sytuację stron, zgodnie z posiadaną przez wiedzą. Ich zeznania były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Świadkowie nie posiadali jednak dokładnych wiadomości co do możliwości zarobkowych i majątkowych stron. Ich zeznania w tym zakresie są lakoniczne.

Źródłem obowiązku alimentacyjnego pomiędzy byłymi małżonkami pozostaje fakt, że małżonkowie, zawierając związek małżeński, przyjęli na siebie zobowiązanie do wzajemnej pomocy i wsparcia, także w sferze materialnej. Rozwód, pomimo że rozwiązuje związek małżeński, nie powoduje całkowitego zniwelowania przyjętych na siebie zobowiązań. Potwierdza to treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 1955 r. (sygn. III CZP 109/69), gdzie wskazano wprost, że świadczenia alimentacyjne między rozwiedzionymi małżonkami stanowią kontynuację powstałego przez zawarcie małżeństwa obowiązku wzajemnej pomocy w zakresie utrzymania, istnieją więc nie z powodu rozwodu, lecz mimo rozwodu, który nie stwarza nowego obowiązku alimentacyjnego, lecz powoduje zmodyfikowanie obowiązku istniejącego w czasie trwania małżeństwa. Przytoczone wyżej stanowisko Sądu Najwyższego utrwaliło się zarówno w orzecznictwie, jak i doktrynie.

Stosownie do treści przepisu art. 60 § 2 k.r. i o., jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczyniać się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Przepis ten nakłada na małżonka winnego rozwodu jedynie obowiązek przyczyniania się w odpowiednim zakresie do ponoszenia kosztów związanych z zaspokojeniem usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, co nie oznacza przerzucenia na niego w całości ciężaru utrzymania byłego małżonka.

W wyroku z dnia 28 października 1980 r. (III CRN 222/80) Sąd Najwyższy podkreślił, że zakres świadczeń alimentacyjnych wobec byłego małżonka: "określa z jednej strony stopień pogorszenia się sytuacji materialnej małżonka niewinnego, a z drugiej strony zasady słuszności", co pozwala na ocenę jaki w konkretnej sprawie zakres przyczynienia się małżonka winnego może być uznany za "odpowiedni".

Z uwagi na czas trwania obowiązku alimentacyjnego ustawodawca przewidział w art. 138 k.r. i o. możliwość korygowania wysokości świadczeń alimentacyjnych w przypadku zmiany stosunków. Przy ocenie, czy do takiej zmiany rzeczywiście doszło, należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków. Zmiana stosunków może prowadzić zatem do podwyższenia alimentów wówczas, gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia zasądającego alimenty zwiększeniu ulegną potrzeby uprawnionego albo zwiększą się możliwości zarobkowe lub majątkowe zobowiązanego.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd doszedł do przekonania, iż mimo zmiany okoliczności, która niewątpliwie miała miejsce od daty ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec powódki w 2003 roku, nie zachodzi konieczność modyfikacji ustalonego poprzednio obowiązku alimentacyjnego.

Powódka J. T. uzyskuje stały miesięczny dochód w łącznej wysokości ok. 2.500 zł, na co składa się: wynagrodzenie za pracę – ok. 1.400 zł, renta – ok. 700 zł, alimenty od pozwanego – 400 zł. Koszty mieszkaniowe przypadające na powódkę wynoszą ok. 300 zł. Na zaspokojenie więc swoich pozostałych potrzeb powódce pozostaje kwota ok. 2.200 zł miesięcznie. W ocenie Sądu kwota ta jest wystarczająca na zaspokojenie jej usprawiedliwionych potrzeb. W toku postępowania powódka podnosiła, że potrzebuje kwoty 2.000 zł na żywność w związku z dietą dla cukrzyków, gdyż obecnie nie ma na to środków, a jej stan zdrowia od 6 lat ulega pogorszeniu. Powódka choruje na cukrzycę od wielu lat i nie ulega wątpliwości, iż powinna stosować dietę. Jednak z załączonych przez powódkę faktur na zakup żywności, nie wynika, aby powódka chociażby starała się przestrzegać diety. Na fakturach widnieją pozycje wyrobów cukierniczych jak, np. czekolady, wafle, cukierki oraz żywność przetworzona jak zupki chińskie, napoje słodzone, pizza, zapiekanki, które niewątpliwie nie są wskazane dla osób z tym schorzeniem. Brak przestrzegania diety z pewnością ma wpływ na pogarszający się stan zdrowia powódki, jednak nie dokłada ona starań w tym zakresie. Zdaniem Sądu nie wynika, to z braku środków finansowych, a z braku chęci do zmiany sposobu odżywiania. Powódka ma zalecenie chodzić o kulach, jednak nie stosuje się do zaleceń, chodzi bez kul. W ocenie Sądu dysponując miesięcznie kwotą 2.500 zł. tylko na własne potrzeby powódka jest w stanie zadbać o swoje zdrowie poprzez kupowanie odpowiedniej żywności, co z pewnością wpłynęłoby na poprawę jej stanu zdrowia. Z zestawienia kosztów utrzymania powódki wynika, że potrzebuje ona kwoty 200 zł miesięcznie na podologa, co nie zostało wykazane w toku postępowania. Również co miesięczna wizyta u kosmetyczki czy fryzjera również nie jest wydatkiem usprawiedliwionym i jest to tylko zależne od ilości posiadanych środków finansowych. W ocenie Sądu pozwany nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji tego, że jego była żona nie dba, a nawet nie stara się w sposób właściwy zadbać o swoje zdrowie i nie powinien być zobowiązany do ponoszenia w większym stopniu kosztów jej utrzymania niż dotychczas. Tym bardziej, że kwota jaką dysponuje powódka jest wystarczająca na zaspokojenie jej podstawowych i usprawiedliwionych potrzeb. Ponadto, w przeciwieństwie do pozwanego powódka posiada majątek w postaci mieszkania. Posiada także samochód, którego nie używa, a w celach rekreacyjnych zakupiła quada, którego następnie sprzedała.

Nadmienić należy, że inicjatywa dowodowa strony powodowej była ograniczona. Powódka nie przedłożyła świadectwa pracy w związku z ustaniem w toku postępowania zatrudnienia w Zakładzie (...) ani aktualnego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach. Nie przedłożyła także decyzji o wysokości uzyskiwanej renty, a tylko i wyłącznie orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy.

W ocenie Sądu powódka pobierając świadczenie rentowe, alimenty od pozwanego w dotychczasowej kwocie oraz wynagrodzenie za pracę jest w stanie zaspokoić swoje potrzeby. Jej koszty utrzymania, zwłaszcza zwiększone związane z dietą nie zostały udowodnione. W ocenie Sądu wskazany przez powódkę zalecany sposób odżywiania nie powinien w sposób tak znaczący zwiększać kosztów jej utrzymania.

Sytuacja pozwanego R. T. (1) uległa zmianie z uwagi na upływ 14 lat, ale nadal pracuje w tym samym miejscu. Aktualnie jego wynagrodzenie wraz z premią wynosi średnio ok. 4000 zł. netto miesięcznie. Żona pozwanego prowadzi działalność gospodarczą. Oboje się leczą i spłacają zaciągnięte zobowiązania.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd oddalił powództwo.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o art. 102 k.p.c.